Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2024/4775

29.7.2024

PRIPOROČILO EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA

z dne 11. junija 2024

o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti

(ESRB/2024/2)

(C/2024/4775)

SPLOŠNI ODBOR EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ([1]) in zlasti Priloge IX k Sporazumu,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja ([2]) ter zlasti člena 3 in členov 16 do 18 Uredbe,

ob upoštevanju Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES ([3]) ter zlasti oddelka I poglavja 4 naslova VII Direktive,

ob upoštevanju Sklepa Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2011/1 z dne 20. januarja 2011 o sprejetju Poslovnika Evropskega odbora za sistemska tveganja ([4]) in zlasti členov 18 do 20 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za zagotavljanje učinkovitosti in dosledne uporabe nacionalnih ukrepov makrobonitetne politike se je treba pri ukrepih, za katere ne velja obvezno priznavanje, ki se zahteva po pravu Unije, zanesti na prostovoljno vzajemnost. Ob umanjkanju priznavanja se makrobonitetni ukrep, sprejet v eni državi članici, uporablja samo za kreditne institucije, ki so v tej državi članici pridobile dovoljenje. To lahko ustvari možnosti, da se kreditne institucije izognejo ukrepu v obliki neposrednega čezmejnega posojanja ali posojanja prek podružnic. Priznavanje nacionalnih ukrepov makrobonitetne politike lahko prepreči uhajanje in regulativno arbitražo ter učinke izkrivljanja konkurence, ki bi jih povzročila uporaba različnih makrobonitetnih zahtev v zvezi z istimi izpostavljenostmi v odvisnosti od tega, kje je ustanovljena kreditna institucija.

(2) Cilj okvira za prostovoljno vzajemnost ukrepov makrobonitetne politike, določenega v Priporočilu Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 ([5]), je zagotoviti, da se za vse ukrepe makrobonitetne politike, ki temeljijo na izpostavljenosti in se aktivirajo v eni državi članici, zagotovi vzajemnost v drugih državah članicah.

([1]) UL L 1, 3.1.1994, str. 3.
([2]) UL L 331, 15.12.2010, str. 1.
([3]) UL L 176, 27.6.2013, str. 338.
([4]) UL C 58, 24.2.2011, str. 4.
([5]) Priporočilo ESRB/2015/2 Evropskega odbora za sistemska tveganja z dne 15. decembra 2015 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 97, 12.3.2016, str. 9).

(3) Centralna banka Banca d'Italia je 12. marca 2024 v vlogi imenovanega organa za namene člena 133 Direktive 2013/36/EU v skladu s členom 133(9) navedene direktive Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB) uradno obvestila, da namerava določiti stopnjo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, da okrepi odpornost italijanskega bančnega sektorja na pretrese, ki niso povezani s kreditnim ciklom, ter s tem njegovo sposobnost pokrivanja izgub in podpiranja zagotavljanja kreditov gospodarstvu. Stopnja blažilnika sistemskih tveganj se bo uporabljala za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v Italiji. Stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 0,5 % se bo od 31. decembra 2024 uporabljala za vse izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke v Italiji. Stopnja se bo s 30. junijem 2025 zvišala na 1 %. Stopnja blažilnika sistemskih tveganj se bo pregledala vsaj vsaki dve leti.

(4) Centralna banka Banca d'Italia je 12. marca 2024 v vlogi imenovanega organa za namene člena 133 Direktive 2013/36/EU ESRB predložila zahtevo za izdajo priporočila za zagotovitev vzajemnosti navedenega ukrepa makrobonitetne politike na posamični in konsolidirani podlagi v skladu s členom 134(5) Direktive 2013/36/EU.

(5) Vzajemnost makrobonitetnih kapitalskih zahtev, ki jo aktivirajo organi drugih držav članic na posamični in konsolidirani podlagi, ne glede na to, ali gre za zadevne izpostavljenosti prek hčerinskih družb ali podružnic ali v obliki neposrednega čezmejnega posojanja, omejuje uhajanje in regulativno arbitražo, obravnava sistemska tveganja in tako spodbuja splošno učinkovitost makrobonitetne politike, saj zagotavlja, da se povečana tveganja obravnavajo ne le v državi članici, ki je uvedla blažilnik sistemskih tveganj, temveč tudi v drugih državah članicah, v katerih so bančne skupine izpostavljene tem povečanim tveganjem. Priznavanje bi zato moralo biti namenjeno tudi zagotavljanju zadostne odpornosti bančnih skupin, ki so izpostavljene tem sistemskim tveganjem. Zato bi se morale makrobonitetne kapitalske zahteve, ki izhajajo iz odločitve o priznavanju makrobonitetnih ukrepov drugih držav članic, na splošno uporabljati na posamični in konsolidirani podlagi.

(6) Za priznavanje italijanske stopnje blažilnika sistemskih tveganj, kot ga zahteva centralna banka Banca d'Italia, lahko ustrezni pristojni in/ali imenovani organi druge države članice določijo stopnjo blažilnika sistemskih tveganj v skladu s členoma 134 in 133 Direktive 2013/36/EU.

(7) V skladu s členom 134(1) Direktive 2013/36/EU bi institucije, ki so pridobile dovoljenje v državah članicah, ki zagotavljajo vzajemnost, uporabile uradno sporočeno italijansko stopnjo blažilnika sistemskih tveganj, ki jo priznavajo druge države članice, za izpostavljenosti, ki se nahajajo v Italiji.

(8) V skladu s členom 133(4) Direktive 2013/36/EU se lahko stopnja blažilnika sistemskih tveganj uporablja na posamični, subkonsolidirani ali konsolidirani podlagi. Zato priznavanje stopnje blažilnika sistemskih tveganj, ki jo določi druga država članica, vključuje možnost uporabe stopnje blažilnika sistemskih tveganj za vse izpostavljenosti na konsolidirani podlagi (vključno z izpostavljenostmi prek hčerinskih družb, ki se nahajajo v drugi državi članici).

(9) Odstopanje od splošnega pristopa uporabe priznanega italijanskega ukrepa makrobonitetne politike na posamični in konsolidirani podlagi je lahko upravičeno v nekaterih primerih, na primer kadar organi, ki zagotavljajo vzajemnost, menijo, da so ta sistemska tveganja že dovolj in ustrezno zmanjšana z obstoječimi makrobonitetnimi ali mikrobonitetnimi zahtevami, ki se uporabljajo v državi članici, v kateri je bančna skupina konsolidirana.

(10) Priporočilo ESRB ESRB/2015/2, kakor je bilo spremenjeno s Priporočilom ESRB/2017/4 ([6]), priporoča, naj ustrezni organ, ki aktivira ukrep makrobonitetne politike, ob predložitvi zahteve za vzajemnost Evropskemu odboru za sistemska tveganja predlaga prag pomembnosti, pri katerem se lahko šteje, da izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju v jurisdikciji, kjer organ, pristojen za aktiviranje, uporabi ukrep makrobonitetne politike, ni pomembna. ESRB lahko priporoči drugačen prag, če presodi, da je to potrebno.

([6]) Priporočilo ESRB/2017/4 Evropskega odbora za sistemska tveganja z dne 20. oktobra 2017 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 431, 15.12.2017, str. 1).

(11) Na podlagi italijanske zahteve za vzajemnost ukrepa v drugih državah članicah in da bi preprečili uresničevanje negativnih čezmejnih učinkov v obliki uhajanj in regulativne arbitraže, ki bi bili lahko posledica izvajanja ukrepa makrobonitetne politike, ki se bo začel uporabljati v Italiji, je splošni odbor ESRB odločil, da ta ukrep vključi na seznam ukrepov makrobonitetne politike, za katerega se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2. Splošni odbor ESRB je tudi odločil, da priporoči posamezni instituciji lasten prag pomembnosti v višini 25 milijard EUR. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, lahko institucije izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove zadevne izpostavljenosti ne presegajo 25 milijard EUR. Ker bi se moral ukrep, ki se sprejme na podlagi priznavanja uradno sporočene italijanske stopnje blažilnika sistemskega tveganja, tudi uporabiti na konsolidirani podlagi, bi bilo treba vsoto izpostavljenosti prek podružnic, v obliki neposrednega čezmejnega posojanja in prek hčerinskih družb oceniti glede na prag pomembnosti.

(12) Zato je treba Priporočilo ESRB/2015/2 ustrezno spremeniti -

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Spremembe

Priporočilo ESRB/2015/2 se spremeni:

1. v oddelku 1 se podpriporočilo C(1) spremeni tako, da se doda naslednji ukrep:

   „Italija:

   — stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 0,5 %, ki se od 31. decembra 2024 do 29. junija 2025 uporablja za vse izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji; povečanje stopnje blažilnika sistemskih tveganj na 1 %, ki se od 30. junija 2025 uporablja za vse izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji.“

2. Priloga se spremeni v skladu s Prilogo k temu priporočilu.

V Frankfurtu na Majni, 11. junija 2024

Vodja sekretariata ESRB
v imenu splošnega odbora ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRILOGA

Priloga k Priporočilu ESRB/2015/2 se spremeni tako, da se doda naslednji ukrep:

„**Italija:**

Stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 0,5 %, ki se od 31. decembra 2024 do 29. junija 2025 uporablja za vse izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji; povečanje stopnje blažilnika sistemskih tveganj na 1 %, ki se od 30. junija 2025 uporablja za vse izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji.

I. Opis ukrepa

1. Italijanski ukrep, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, zajema uporabo blažilnika sistemskih tveganj za izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji, za vse kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v Italiji, na posamični in konsolidirani podlagi.

2. Stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 0,5 % se bo uporabljala od 31. decembra 2024, s 30. junijem 2025 pa se bo povečala na 1 %.

II. Vzajemnost

3. Ustreznim organom, ki zagotavljajo vzajemnost, se priporoča, da vzajemnost italijanskega ukrepa zagotovijo tako, da ga uporabijo za izpostavljenosti bank kreditnemu tveganju in izpostavljenosti bank kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji. Vzajemnost ukrepa se lahko zagotovi z uporabo naslednjega obsega poročanja COREP: geografska razčlenitev izpostavljenosti glede na sedež dolžnika, vsota izpostavljenosti do italijanskih rezidentov v vrstici 170, stolpec 90 tabele COREP C 09.01 in vrstici 150, stolpec 125 tabele COREP C 09.02.

4. Na zahtevo centralne banke Banca d'Italia se priporoča, da ustrezni organi zagotovijo vzajemnost italijanskega ukrepa tako, da ga uporabijo na posamični in konsolidirani podlagi.

5. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost. To lahko vključuje sprejetje nadzorniških ukrepov in pooblastil iz naslova VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU.

6. Priporoča se, da ustrezni organi zagotovijo, da:

   (a) se vzajemni ukrep s stopnjo v višini 0,5 % uporablja in spoštuje od 31. decembra 2024 do 29. junija 2025;

   (b) se vzajemni ukrep s stopnjo v višini 1 % uporablja in spoštuje od 30. junija 2025.

III. Prag pomembnosti

7. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki temelji na izpostavljenostih, ki se nahajajo v Italiji. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, lahko kreditne institucije izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove zadevne izpostavljenosti ne presegajo praga pomembnosti v višini 25 milijard EUR, kar ustreza približno 1 % vseh izpostavljenosti kreditnemu tveganju in izpostavljenosti kreditnemu tveganju nasprotne stranke, ki se nahajajo v Italiji. Za opredelitev ustreznih izpostavljenosti, ki bi jih bilo treba vključiti v izračun izpostavljenosti, ocenjenih glede na prag pomembnosti, bi morali ustrezni organi upoštevati vsaj izpostavljenosti v naslednjem obsegu poročanja COREP: geografska razčlenitev izpostavljenosti glede na sedež dolžnika, vsota izpostavljenosti do italijanskih rezidentov v vrstici 170, stolpec 10 tabele COREP C09.01 in vrstici 150, stolpec 10 tabele COREP C09.02.

8. Vse izpostavljenosti prek podružnic in v obliki neposrednega čezmejnega posojanja ter prek hčerinskih družb bi bilo treba vključiti v izračun izpostavljenosti, ocenjenih glede na prag pomembnosti.

9. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 25 milijard EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti. Ustrezni organi bi morali pri določanju praga pomembnosti upoštevati izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju v Italiji in oceniti, ali se lahko šteje, da izpostavljenost ni pomembna.

10. Kadar v državah članicah ni pridobila dovoljenja nobena kreditna institucija, ki bi imela pomembne izpostavljenosti v Italiji, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti italijanskega ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost italijanskega ukrepa, ko kreditna institucija preseže priporočeni prag pomembnosti.“